voorstel

Zwolle

Raadsbrief over artikel 45 vragen

Datum	23 september 2026
Onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen van VVD over Veiligheid op het Zwolse spoor
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Peter Snijders

Bijlagen
Bijlage 1 – Artikel 45 vragen VVD over Veiligheid op het Zwolse spoor

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De beantwoording van de artikel 45 vragen van de fractie van VVD over Veiligheid op het Zwolse spoor.

Datum 23 september 2026

Inleiding
De fractie van de VVD heeft op 3 september 2026 schriftelijke vragen gesteld naar aanleiding van het bericht van RTV Focus over de veiligheid op de spoorverbinding Zwolle-Emmen en station Zwolle.

Kernboodschap

Vraag 1: Heeft het college kennisgenomen van het artikel van RTV Focus Zwolle?
Antwoord: Ja, het college heeft kennisgenomen van dit artikel.

Vraag 2: Herkent het college het door VVMC geschetste beeld van overlast en onveilige situaties op en rond station Zwolle en is het college het met de VVD eens dat overlastgevers stevig moeten worden aangepakt, zowel met landelijke als met lokale maatregelen binnen de eigen bevoegdheden?
Antwoord: Het college herkent een deel van de door VVMC geschetste problematiek. Zwolle heeft een groot station waar veel en veel verschillende reizigers samenkomen. Dat betekent dat de verschillende partijen zoals gemeente, politie, ProRail, NS en (regionale) vervoerders veel aandacht hebben voor de veiligheid van reizigers, medewerkers en bezoekers.

Op landelijk niveau is er een toename van agressie en geweld in het OV, helaas is Zwolle daarin geen uitzondering. Ook op en rondom station Zwolle en op de spoorverbindingen hebben medewerkers van NS en regionale vervoerders helaas met enige regelmaat te maken met incidenten zoals spoorlopen, agressie, intimidatie en geweld tegen medewerkers. Deze situaties hebben impact op zowel de veiligheid van reizigers als medewerkers en vragen blijvende aandacht van alle betrokken partijen.

Tegelijkertijd zien wij dat de situatie op station Zwolle door de gezamenlijke inzet van betrokken partners beheersbaar blijft, maar dat blijvende aandacht en aanvullende verbeteringen noodzakelijk zijn. In de StationsBelevingsMonitor (SBM), de reizigers- en belevingsonderzoeken van ProRail en NS en de regionale vervoerders, scoort Zwolle rond de 7,5 op het thema sociale veiligheid. Samengevat is het college van mening dat de situatie op station Zwolle over het algemeen goed is, desondanks deelt het college de opvatting dat overlastgevend en grensoverschrijdend gedrag niet acceptabel is en dat personen die zich hieraan schuldig maken uiteraard moeten worden aangepakt

Vraag 3: Hoe werkt de gemeente op dit moment samen met betrokken partijen om deze problematiek aan te pakken en welke concrete maatregelen worden daarbij vanuit de gemeente ingezet? Welke aanvullende inzet vindt op dit moment plaats als gevolg van maatregelen en afspraken op provinciaal en landelijk niveau en wat betekent deze inzet concreet voor de situatie in Zwolle?
Antwoord: Alle betrokken partijen investeren continu in de veiligheid van reizigers en medewerkers. De overheidspartijen, (regionale) vervoerders, veiligheidspartners, reizigers, medewerkers en vakbonden werken samen wij aan maatregelen die bijdragen aan een veilige reis en werkomgeving. In de afgelopen jaren hebben de verschillende partijen onder meer ingezet op het vereenvoudigen van de vaststelling van de identiteit van reizigers en op extra hulpmiddelen voor onze collega’s op de trein, zoals bodycams en de wapenstok zoals ook in de uitbreiding van de opleidingen van het personeel op de treinen en de stations.

Voor alle partijen staat voorop dat agressie, intimidatie en geweld tegen reizigers en medewerkers onacceptabel zijn. Veiligheidsincidenten worden waar mogelijk geregistreerd, opgevolgd en besproken met de betrokken veiligheidspartners, zodat passende maatregelen kunnen worden genomen. Daarnaast bestaat er een structureel operationeel stationsoverleg onder voorzitterschap van NS, waaraan naast NS onder andere handhaving van de gemeente Zwolle en Arriva deelnemen. Dit overleg functioneert naar tevredenheid en biedt ruimte om actuele veiligheidsvraagstukken met elkaar te bespreken.

Vraag 4: VVMC noemt Goes, Den Helder en Budel als voorbeelden waar samenwerking tussen de vakbond, NS, gemeente en politie volgens de vakbond tot resultaat heeft geleid. In hoeverre heeft het college zicht op de aanpak in deze gemeenten, welke maatregelen blijken daar succesvol en wat kan Zwolle hiervan leren?
Antwoord: Het verbeteren van de veiligheid op een station is maatwerk; ervaringen uit andere gemeenten of op andere stations hebben soms slechts beperkte waarde voor de praktijk in Zwolle. Op station Zwolle zorgt onder meer de ‘beheerste toegang’ met OV-chippoorten voor minder incidenten op het station en in de treinen. De inzet van COA-hosts draagt bij aan begeleiding van reizigers van en naar Ter Apel en ondersteunt daarmee de dagelijkse operatie op station Zwolle.

Uit ervaringen elders blijkt dat een dadergerichte aanpak effectief kan zijn, mits voldoende capaciteit beschikbaar is voor toezicht, handhaving en opvolging. In Zwolle is dit door de complexiteit van de problematiek en de omvang van het gebied een uitdaging. Daarnaast geldt dat maatregelen op of rond het station vaak leiden tot een verplaatsing van overlast naar andere locaties (waterbedeffect).

Succesvolle maatregelen die in verschillende gemeenten worden toegepast zijn onder andere gerichte voorlichting, intensiever toezicht en extra controles, inzet van mobiele toezichtsteams of flying squads, voldoende politie- en handhavingscapaciteit, inzet van hosts en servicemedewerkers en structurele dossieropbouw gericht op veelplegers.

Vraag 5: Welke van de maatregelen die in deze of andere gemeenten worden toegepast, kan Zwolle binnen haar eigen bevoegdheden ook inzetten om de veiligheid op en rond het station verder te vergroten? Wat is ervoor nodig om deze eventueel ook in Zwolle toe te passen?
Antwoord: Een maatregel die nadrukkelijk kan bijdragen aan een effectievere aanpak is het verbeteren van de mogelijkheden voor identiteitsvaststelling. Wanneer buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) eenvoudiger de identiteit van overtreders kunnen vaststellen, wordt politiecapaciteit ontlast en kan sneller worden gehandeld. Dit draagt tevens bij aan een betere dossieropbouw, waardoor maatregelen zoals een reisverbod of zwaardere handhaving tegen recidivisten effectiever kunnen worden toegepast. Door de pakkans en de consequenties van overtredingen te vergroten, wordt overlast minder aantrekkelijk en kan op termijn gedragsverandering binnen de overlastgevende groep worden gestimuleerd.

Datum 23 september 2026

Vraag 6: VVMC geeft aan ook met de gemeente Zwolle en Groningen in gesprek te willen over wat er aanvullend kan worden gedaan. Is het college bereid dit gesprek met VVMC en de betrokken partners aan te gaan, daarbij ook de ervaringen uit andere gemeenten te betrekken en de raad te informeren over de uitkomsten en eventuele aanvullende maatregelen?
Antwoord: Ja, het college is hier uiteraard toe bereid.

Openbaarheid
Deze raadsbrief en alle bijlagen zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer